GÖTEBORGS UNIVERSITET

KAROLINSKA INSTITUTET ANNO 1810

Karolinska Institutet

LINKÖPINGS UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET

UMEÅ UNIVERSITET

UPPSALA UNIVERSITET

ÖREBRO UNIVERSITET

Iktyoser

Rahime Inci

MD, PhD, överläkare

Avdelningen för dermatologi och venereologi, institutionen för kliniska vetenskaper, Sahlgrenska akademin, Göteborgs universitet

Verksamhet hud- och könssjukvård, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Västra götalandsregionen, Göteborg

rahime.inci@vgregion.se | rahime.inci@gu.se

Längd: 3:56 minuter

Senast uppdaterat: 2026-09-04

Iktyoser

Karakteriseras av utbredd hudtorrhet, hyperkeratos och fjällning

Omfattar mer än 20 olika ärftliga sjukdomar

Orsaken är en förändring i någon av de gener som är viktiga för att överhuden ska kunna bilda ett normalt hornlager

Iktyoser

Delas in i fem olika huvudgrupper:

- Autosomal recessiv kongenital iktyos (ARCI) (lamellär iktyos, erytrodermisk iktyos, pleomorf iktyos och harlekiniktyos)
- Epidermolytisk (bullös) iktyos (AD)
- Iktyos vulgaris (vanlig iktyos) (AD)
- Könsbunden iktyos (X-bunden)
- Iktyos kopplad till annan sjukdom

Bild från: DermNet. X-Linked iktyos.

Bild från: DermNet. .

Ektropion vid lamellär iktyos. Bild från: https://www.nature.com/articles/6700686/figures/1.

Förekomst

Kongenital iktyos förekommer hos cirka 1–2 per 100 000 invånare

I Sverige finns ungefär 100–200 personer med sjukdomen

Varje år föds 2–4 barn, oftast med lamellär iktyos eller erytrodermisk iktyos

Epidermolytisk iktyos är mycket ovanlig – endast några fall per miljon

Behandling

Ingen botande behandling – fokus ligger på att lindra symtom

Daglig hudvård med mjukgörande krämer för att minska fjällning

A-vitaminpreparat (retinoider) kan förbättra förhorningsprocessen

Behandling

Nyfödda med svår iktyos bör vårdas på neonatalavdelning med specialistteam

Ögon- och öronläkare behövs vid komplikationer

Psykologiskt stöd och information till omgivningen är viktigt

GÖTEBORGS UNIVERSITET

KAROLINSKA INSTITUTET ANNO 1810

Karolinska Institutet

LINKÖPINGS UNIVERSITET

LUNDS UNIVERSITET

UMEÅ UNIVERSITET

UPPSALA UNIVERSITET

ÖREBRO UNIVERSITET